

Od Koordynatora Rady Programowej

Wielkie zagrożenie dla transformacji TETIP, które się ujawniło z całą ostrością w końcu 2020 r. narastało 20 lat. W tym okresie nastąpił odwrót od reformy ustrojowej w elektroenergetyce, zapoczątkowany systemowo (metodycznie) utworzeniem w 2000 r. Południowego Koncernu Energetycznego. Po utworzeniu PKE nastąpiła szybka recentralizacja elektroenergetyki, przywrócona została w niej ekonomia polityczna. Trzy przekrojowe przykłady (a jest ich znacznie więcej), to: 1° - centralizacja bez sensu za to z politycznym celem (przetrasferowania na każdym kolejnym etapie środków z segmentów zdolnych do konkurencji w obszar skrajnej nieefektywności), 2° - podtrzymywanie polityki „rozwoju” (bo nie budowy) energetyki jądrowej jako „dyżurnego” tematu zastępczego siejącego zamęt informacyjny i pozwalającego podtrzymywać podział społeczeństwa, 3° - wprowadzenie „polskiego” rynku mocy na rynku schodzącym energii elektrycznej należącym do elektroenergetyki WEK-PK jako „remedium” na całkowite załamanie się jej zdolności inwestycyjnych w czasie, kiedy Europa wchodzi od początku 2021 r. w proces wdrażania zdecentralizowanego rynku bilansującego, aż na poziom sieci SN, czyli na poziom wschodzącego pierwszego rynku elektroprosumeryzmu energii elektrycznej – rynku $\vec{EP}(1)$. W rezultacie polska polityka energetyczna została wprowadzona po 20 latach tam, skąd wyszła: w sferę ekonomii politycznej realizowanej przez sojusz polityczno-korporacyjny. Ekonomia rynkowa stała się na poziomie polityki własnościowej państwa pustym hasłem, sojusz polityczno-korporacyjny odzyskał siłę taką jaką miał w socjalizmie, kompletnie nieprzystającą do zachodzących zmian społecznych, z wszystkimi jej negatywnymi skutkami.

Trzy zasygnalizowane przykłady zagrożeń (i wiele innych) nie miałyby miejsca (zostałyby podważone), gdyby zostały dostatecznie wcześniej „prześwietlone/przetestowane” za pomocą technik tripletu paradygmatycznego monizmu elektrycznego (paradygmaty: prosumencki, egzergetyczny, wirtualizacyjny). Dlatego MONITOROWANIE ZAGROŻEŃ w obszarze naruszeń (w polityce energetycznej) podstaw fundamentalnych transformacji TETIP z wykorzystaniem technik tripletu paradygmatycznego będzie w 2021 r. jednym z priorytetów na platformie PPTE2050, na ścieżce operacjonalizacji transformacji TETIP „ścieżka 1”.

Równie ważne będzie monitorowanie zagrożeń napływających ze „ścieżki 2” PRETENDENCI (JST, MMST - INNOWATORZY), czyli ścieżki oddolnych działań: ścieżki praktycznej realizacji transformacji TETIP zgodnej z megatrendami, z polityką UE i z tripletem paradygmatycznym. Zagrożeń polegających na blokującym działaniu transformacji TETIP przez mechanizmy polityki energetycznej chroniącej energetykę WEK-PK. Lista tych zagrożeń (poza trzema wymienionymi już zagrożeniami przekrojowymi – strukturalnymi), szczególnie charakterystycznych dla pretendentów ze ścieżki 2, obecnie już wyraźnie widocznych, znowu jest długa. W 2021 r. priorytetem na platformie PPTE2050 będą regulacje prawne.

Zarówno potrzebne nowe regulacje, jak i istniejące, w tym te, które zaczynają obowiązywać od 2021 r. Wśród pierwszych najważniejsza (krytyczna dla transformacji TETIP) odnosi się do zasady współużytkowania zasobów KSE (zasady TPA+). Wśród drugich charakterystyczne są przepisy rozporządzenia obowiązujące od początku 2021 r. w sprawie warunków technicznych (WT), które muszą spełniać nowe lub modernizowane budynki. Jedne i drugie (sygnalizowane już przez pretendentów na ścieżce 2) muszą być poddane testowaniu na ścieżce 1 na zgodność z tripletem paradygmatycznym. Mianowicie, z paradygmatem

prosumenckim jedne i drugie, z paradygmatem wirtualizacyjnym głównie regulacje pierwsze, natomiast z paradygmatem egzergetycznym głównie regulacje drugie. Oczywiście, testowanie na ścieżce pierwszej powinno się zakończyć propozycjami regulacji prawnych, opracowanych wspólnymi siłami ścieżek 1 i 2. Na końcu powinna być zainicjowana, również wspólnymi siłami ścieżek 1 i 2, inicjatywa legislacyjna.

Jan Popczyk
Gliwice, 31 grudnia 2020 r.